

Menighetsbladet

Nr 2 - 2017 • Ringebu prestegjeld • 73. årgang

Foto: Anne Jordbruен

Andakt

Sokneprest
Gunnar Johannesson

Hvor pålitelig tror du vår tenkning er? Er den å stole på? Hva med vår fornuft? Hvor fornuftig er den?

For mange høres det selvsagt ganske meningsløst ut å stille slike spørsmål.

Mange ateister – men på ingen måte alle – mener at det å være et kristent menneske i dag bare er en dårlig unnskyldning for dem som ikke girder å tenke og bruke sin sunne fornuft.

Faktisk er det slik, mener disse ateistene, at tro står i strid med vitenskapelig og fornuftig tenkning. Altstå i motsetning til ateismen! Ateisme og vitenskapelig og fornuftig tenkning passer sammen som hanske og hånd. Faktisk er den ene det samme som de andre. Vitenskapelig og fornuftig tenkning leder uunngåelig til en ateistisk konklusjon. Så hvis man ikke aksepterer ateismen, har man gitt avkall på all tenkning og fornuft.

Eller så er sagt.

Her synes jeg vi må stille et vesentlig spørsmål til vår ateistiske venn: Hva er egentlig tanke? Hva er egentlig fornuft? Altstå hvis vi tar ateisme og naturalisme som vårt utgangspunkt og grunnlag?

Ateisme er av jo natur reduksjonistisk. Det betyr at alt skal og må bli forklart fra bunnen opp, på grunn av en naturalistisk prosess. Alt har og må ha naturalistiske årsaker. Det er jo naturalismens definisjon. Virkeligheten er bare materie som lyder blinde naturlover.

Men det gjelder selvfølgelig vår tenkning også! Den er ikke unntatt fra reduksjonismen. Den består bare av nerveimpulser i hjernen vår, sier vår ateistiske venn. Elektroner som pilter fra et sted til annet. Det er faktisk ingen forskjell på tankene våre og hjernen vår. Den ene er det samme som den andre.

Det minner om vitenskapsmannen – som også var en overbevist ateist – som en gang ble spurta hva han bruker når han holder med på vitenskap.

- Tankene mine, sa han.

- Og hva består tankene dine av? spurte den andre.

Vitenskapsmannen var klar over den logiske konklusjonen han måtte trekke utav sin ateistiske holdning.

- Tja, sa han, mine tanker er hjernen min.

- Og hva er hjernen din?

- Tja, den er en tilfeldig følge av blind og tankeløs naturalistisk prosess uten mål og betydning.

- Ja vel, sa den andre. Hvorfor stoler du på din tenking da? Hvorfor tror du noe av det den forteller deg?

Ja, det er et godt spørsmål!

Hvis dataen din bare var en tilfeldig følge av blind og tankeløs naturalistisk prosess uten mål og betydning, ville du fortsatt bruke den eller overhode stole på den?

Når alt kommer til alt er spørsmålet dette: Hvilken autoritet, og dermed troverdighet, har vår tenkning og fornuft? Har våre kognitive egenskaper overhodet sannheten som mål?

Nei, det har de ikke, ifølge vår ateistiske venn! Og

ateistisk sett har han jo helt rett. Det som driver utviklingen fremover, ifølge ateismen, og har produsert blant annet menneskets kognitive egenskaper (og dermed dets fornuft), har ikke noe med sannhet å gjøre, bare tilpasning og overlevelse.

Hvilken betydning har det?

Som kjemikeren J. Haldane sa for lenge siden, hvis mine tanker bare består av, og er helt betinget av, atomer i bevegelse i hjernen min - dvs. en mekanisme som er en følge av blind og tankeløs naturalistisk prosess - hvorfor skulle jeg tro eller stole på noe av det den forteller meg, og deriblant at hjernen min består av atomer?

Ja, hvorfor egentlig. Og hvilken grunn har jeg da egentlig til å tro og stole på at ateisme eller naturalisme er sann? Jeg synes svaret er ganske tydelig, selvom jeg vet min ateistiske venn selvsagt ikke er enig med meg.

Uansett kan jeg ikke unngå å lure på hvorfor min ateistiske venn synes det fornuftig å tro på noe som undergraver selv fornuften han gjør krav på i kraft av sin ateisme. Det er som å sage av den greina man sitter på.

For meg er det tydelig at hvis alle disse naturalistene har rett i at vi bare er en følge av blind og tankeløs naturalistisk prosess, så har de gitt oss veldig gode grunner for å tvile på vår kognitive egenskapers pålitelighet. Og det betyr at vi har veldig gode grunner for å tvile på, og være skeptiske til alle meningene og overbevisningene de produserer, - og deriblant selv naturalismens trosbekjennelse, ateismen.

Det ser derfor ut for at det ikke er Gud, eller troen på Gud, som står i strid med sunn og fornuftig tenkning, men tvert imot ateismen. Og det synes jeg er ganske fascinerende. Det er ikke bare at hånden har visst seg for å være altfor liten, men i tillegg ser det ut som vi mangler hansken. Dette har selvfølgelig ikke noe å gjøre med vår evne til å tenke. Min gode ateistiske venn kan bruke sin tanke og fornuft på samme måte som jeg. Og det gjør han ofte på en dypere og mer fruktbar måte enn jeg.

Nei, hele poenget er at uten Gud finnes det ikke fornuftig grunnlag for vår tenkning (uansett hva viellers mener og tenker).

Men sett fra den kristne tros synsvinkel ser jo bildet helt annerledes ut. Kristen tro minner oss om at foran alt var ikke ingenting, ikke bare tankeløst materie, eller blind makt uten vilje. Nei, i begynnelsen var Ordet (Joh 1:1). Logos! Tanke, fornuft, forstand, vilje. Så når det gjelder å forklare hvorfor universet er forståelig, og hvorfor vi har tilgang til det på en pålitelig måte gjennom vår tanke, forstand og fornuft (delvis i hvert fall), så har den kristne tro et svar som gir mye mer mening enn svaret vi får fra vår gode ateistiske venn. Det er fordi begge to (universet og vår tanke) har samme opphav når alt kommer til alt. I begge tilfeller er Gud årsaken. Begge to er en følge av en tanke og fornuft, Guds skapende ord.

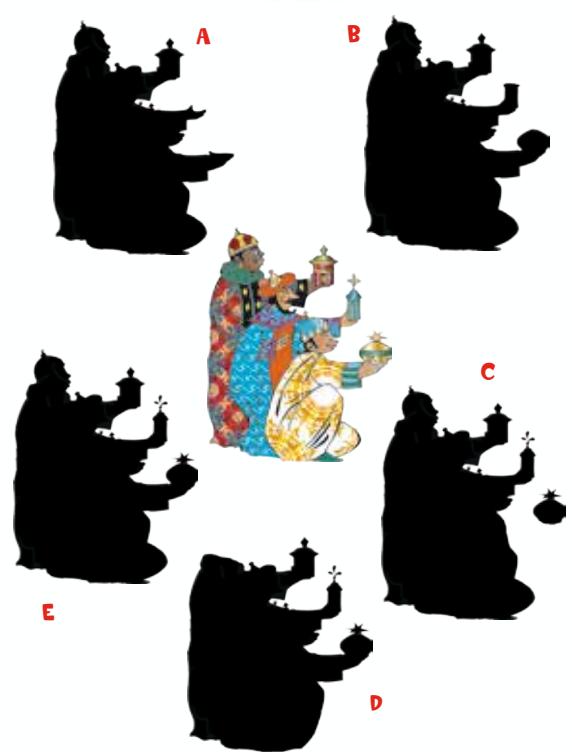
BARNAS -SIDE

Fargelegg

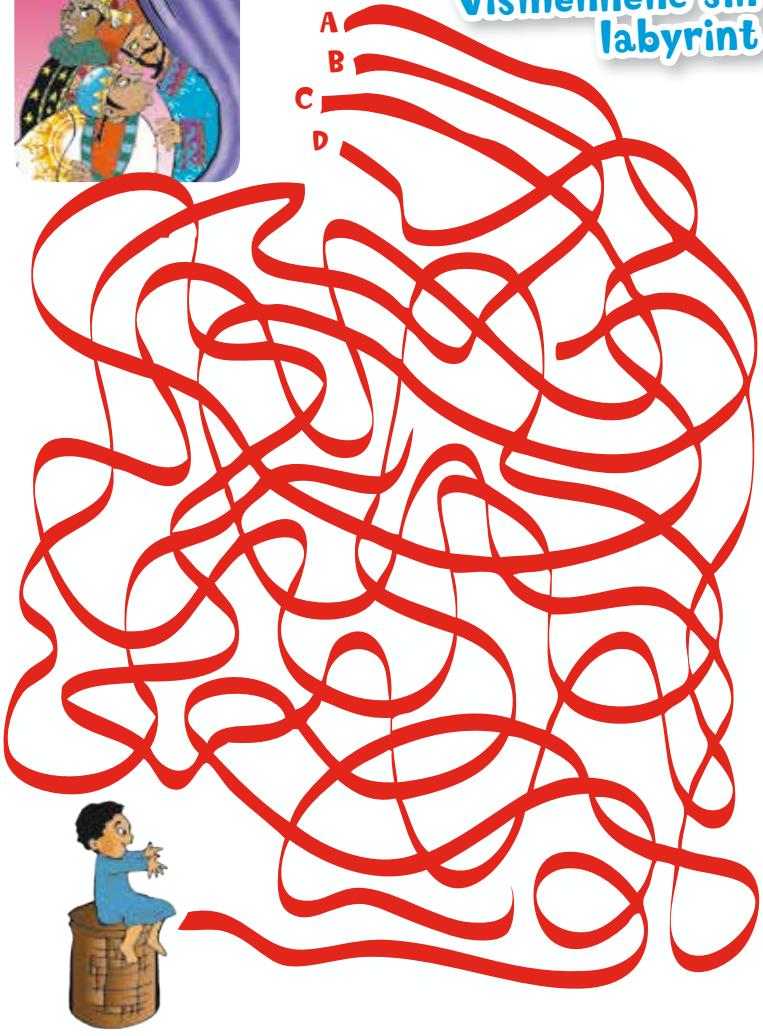
Teikning: Kari Sortland

Finn rett skygge

Vismennene sin labyrint

Hjelp dei vise menn å finne fram til Jesusbarnet!
Kva for ein veg skal dei velge?

Dei vise menn kastas skugge inn i huset til Josef og Maria, men berre ein er den rette.
Kva for ein?

nettSPRELL.no

- Musikkvideoar
- Teiknefilmar
- BARNAS-konkurransar

Søndagsskulen si nettside for barn!

BARNAS.

14 blader + DVD + CD
= berre 365,- BAR

(privatabonnement heim i posten)
Gruppeabonnement berre 199,- pr barn

Ting på barnas@sondagsskolen.no
eller på telefon 22 08 71 00

TÅRNAGENTENE

tarnagentene.no
Tårnagentane sin eigen nettstad!

Sommerkonsertene 2017

Ringebu sokneråd og konsertkomiteen for Sommerkonsertene i Ringebu innbyr enda en gang til fire Sommerkonserter i juli/august. De byr på tradisjonsmuikk, tangorytmer, gospelmusikk og fargerik improvisasjonsmuikk. Velkommen til herlige opplevelser i vår vakre stavkyrkje i sommer!

Velkommen i stavkyrkja!

Av Lena Lønsnesløkken

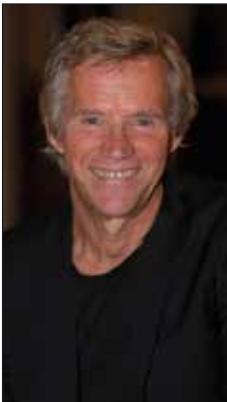

Søndag 2. juli kl. 18.00 Familiekoncert

Jens Andreas Kleiven m/FRI Gospel og FRI minigospel

Jens Andreas Kleiven har nylig gitt ut plata «Leap of faith», og sangen fra nevnte plate «I Just Wanna Be» har vært listet på NRK radio i over 8 uker. Tidligere har han gitt ut platene «Walk in the light» (2011) og «Moments» (2008). For øvrig har Kleiven jobbet som bakmann med mange andre artister som f.eks Ole Børud, Maria Arredondo, Odd Rene Andersen, og på tv-produksjoner som Idol, The Voice og Skal vi danse.

FRI (Fåvang og Ringebu) Gospel og prosjektbarnekoret FRI (Fåvang og Ringebu) minigospel gleder seg over å få samarbeide med dette multitalentet. Det blir gladgospel, gospel med jazzfeel og barnesanger fra platene til Kleivens "Team båt" på menyen.

Søndag 16. juli kl. 19.00

Kjetil Bjerkestrand og Mathias Eick

En av Norges fremste, mest brukte og erfarne musikere, Kjetil Bjerkestrand, har nylig flyttet til Kvittfjell. Denne nå lokale pianist/organist har fått med seg en av Norges fremste trompetister, Mathias Eick, til Sommerkonsertene! Konsert med Mathias Eick og Kjetil Bjerkestrand i Ringebu stavkyrkje blir en fargerik seanse. Mathias, en av Norges aller største improviserende musikere, har utgitt tre plater på det internasjonale platemerket ECM. Kjetil Bjerkestrand er utdannet kirkemusiker, men har vært en av pionerene innen bruk av elektronikk. Begge musikerne er glad i det melodiøse, men liker at det er litt motstand. Det blir noen kjente temaer fra foketoner; og det blir en del av Mathias sitt nye materiale, noe av Kjetils repertoar, og noe som er nyskrevet i forbindelse med et fellesprosjekt de to musikerne har framover.

Søndag 30. juli kl. 19.00

Per Arne Glorvigen-trio

Glorvigen-trioen består av fiolin (Daniela Braun), bandeon (Per Arne Glorvigen, som gav navn til gruppa) og kontrabass (Arnulf Ballhorn). De følte seg straks på bølgelengde da de møttes i 2012. På deres første CD "El Arte de la Fuga y el Tango" smelter deres individuelle egenskaper sammen til en spennende og lidenskapelig friksjon med over 200 års musikhistorie. Bachs fuge blandet med fengende argentinsk rytmer skaper en spennende musikkstil. Velkommen til en eksotisk kveld i vår vakre stavkyrkje!

Søndag 6. august kl. 19.00

Sigrid Moldestad-trio

Sigrid Moldestad er en av Norges fremste artister innen folk-, vise -og tradisjonsmusikk. Hun har et sterkt fortellerhjerte og en egen evne til å berøre publikum enten det er med lekfull kraft eller melankoli og selvsadvarende viser og tekster. Hun vokste opp i den vesle bygda Breim, Nordfjord og ble tidlig introdusert for felemusikken. Hun har studert folkemusikk ved Ole Bull Akademiet på Voss og har fordypet seg i tradisjonen fra sitt hjemmeområde. Det er også denne musikken som er inspirasjon og rot i mye av det hun skaper selv. Moldestad har gitt ut fem plater i eget navn. Med platene «Taus», «Sandkorn», «Himlen har sove bort mørkret» og «Brevet til kjærleiken» har hun siden 2007 plassert seg langt inn i den norske folkesjela.

Inngangsbilletten koster 300,- per voksen. Barn u/12 år gratis.

Gjennomgangsbillett kan kjøpes for 500,- per person og inkluderer inngang på alle konsertene.

Forsalget av billetter til alle konserter starter 6.juni hos G-Sport, Ringebu og Baker Hansen, Fåvang. Salg ved inngangen til konsertene fra kl.18.00.

Billetter kan også kjøpes via mail: astri@jonnhalt.no eller via telefon 915 38 960.

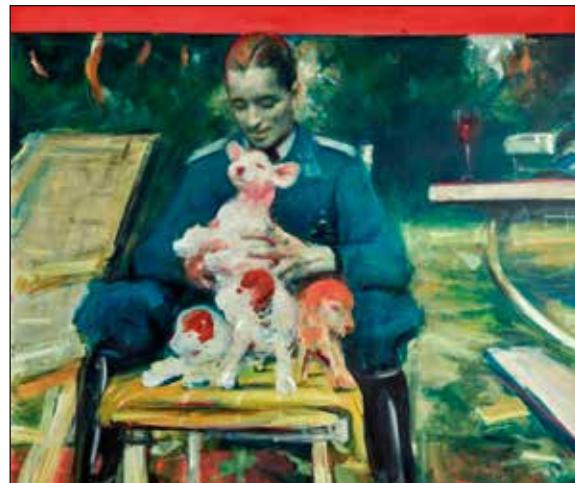
Velkommen til stavkyrkja i sommer!

Sommerutstillingene i Ringebu Prestegard 2017

Årets utstilling er den 13. i rekken siden Stiftelsen overtok Prestegarden. Det er et varierende innslag av kunstnere hvor det er lagt vekt på deltagelse av aktører fra distriktet. Barnehagene deltar som sedvanlig med en ny utstilling. De har to ganger vunnet en nasjonal pris for sin utstilling. I samarbeid med Gudbrandsdalsmusea er stavkirkeutstillingen videreført til å vise en oversikt over alle de 28 stavkirkene i Norge; en grundigere framstilling av de mest spesielle elementene i vår egen stavkirke og en egen avdeling om Prestegardens historie. Det mest spesielle dette året er at Torbjørn Kvasbø kommer inn i driftsbrygningen med sin keramikk.

Årets utstillere

Vebjørn Sand, malerier, Vegard Stalsberg, malerier, Torbjørn Kvasbø, keramikk, Rune Amrud, skulpturer, Sidsel og Ingvild Hemma, porselen, Tone Berit Røen, skinnellarbeider, Barnehagene i Ringebu og en videreført stavkirkeutstilling.

Maleri av Vebjørn Sand

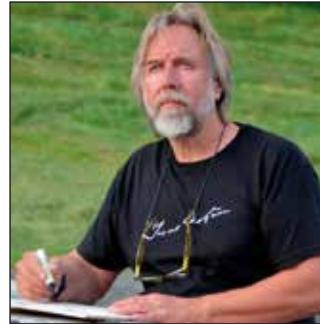
Prestegardshagen

Ringebu Prestegard har i lange tider hatt en velutviklet hage av nyttevekster og prydplanter. Ei gruppe med interesserte damer har fullrestaurert hagen og den er en attraksjon med gamle roser og stauder som spesialitet. I 2016 fikk hagedamene Norsk hageselskaps hagekulturpris. Det tilbys tilrettelagt omvising i hagen.

Åpningstider

Den offisielle åpningen skjer 10. juni og utstillingen stenges 3. september; åpent alle dager fra kl. 10 til 17. Bestillinger kan gjøres på telefon 61 28 27 00 eller 976 87 950 eller post@ringebuprestegard.no. Internett: www.ringebuprestegard.no

Einar Høystad

Vegard Stalsberg.

Nilsson – omsorg, stein og grus

Tekst: Olaug Widme
Foto: Oddleiv
Røglund

"Med innslag
av sameblod i
årene".

Har du sett en person med sixpence som nærmest ruller seg ut av en beige Mercedes, kan det være han. Kommer bilen kjørende rolig bort til Baker Hansen på Fåvang til et bestemt tidspunkt, tre dager i uka, er det ganske sikkert. Er han i tillegg å finne ved et kaffebord med kompiser der praten går både høyt og livlig, er det ingen tvil. Da er det Nilsson - Oddvar Nilsson, "med innslag av sameblod i årene", forteller han selv. Verdensproblemer og lokale spørsmål finner sin optimale løsning ut fra det som "alle" skjønner må være sunn fornuft. Gode historier fortelles høylydt, og latteren runger så det slår i veggene. Kontakt mellom venner holdes ved like.

I Høglund i bratta ovenfor Bjørge hadde han barndommen og oppveksten sin. Vet du om stedet, kan du kanskje greie å se det. Bestemor og bestefar ble viktige omsorgspersoner for han. Der hadde han en god barndom. De satte grenser og ga trygghet. På kjøkkengolvet foran den svarte vedovnen med god varme, lekte han sjåfør. Yrkesvalget var tatt. Han var født sjåfør. Med et messingløkk til ratt manøvrerte han kjøretøyet trygt dit det skulle, og med glotanga skifta han gir ettersom motor og terreng ga behov for det. "Tryta" var med og fikk fram riktig motorlyd når doningen sleit seg sakte fram i tunge bakker, stod stille på tomgang for nødvendig av- og pålasting og i lettere terrenge. Ved bordet satt bestefar og smilete fornøyd, mens bestemor ruska han i håret. "Veslesjåføren vår!" sa hun. Å sitte og studere kjøring og giring når sjansen

bød seg, ble nærmest en besettelse og viktig læring han tok med inn i voksenlivet.

Som guttunge hadde han en livlig fantasi, og det var lov å fantasere. Kanskje er det derfor han liker å fortelle historier som voksen? Det er ikke få turer han hadde på bjørnejakt i skogen, og ingen trenger å lure på hvem som var hovedpersonen da! Han fikk trebørse av Magnar Bjørge, så han skulle ha å bruke om storbamsen ble for nærgående. I tillegg hadde han selvfølgelig en gard oppe i bakkene der, og der holdt "Moakaran" til med sine gjøremål. I dette var han en sentral person med det han kunne tilby av kunnskap. I en slik fantasiverden fikk han prøve ut tankene sine.

Skolen hans, eller "universitetet" som han kaller det, var i Sør-Fåvang. Det var et trygt, lite miljø, der han trivdes. Der begynte han som 8-åring. Kanskje var han mer glad i friminutta enn i timene, sier han, men det var flere med samme interesse. "Det var ei god tid. Vi hoppa på ski om vinteren, lekte og hadde det morsomt. En trygg skoletid uten mer erting og krangling enn det en måtåle. Mobbing var et ord vi ikke kjente til. Jeg var liten av vekst, men jeg synes jeg greide meg bra". Senere ble det framhaldsskolen på Fåvang, yrkesskole og Teknisk fagskole i Horten.

Oddvar var mye på Bjørge i oppveksten, forteller han videre. Han begynte tidlig å arbeide med noe. Første jobben var vel å åpne grinder for de som kjørte med hest. Det var tidsbesparende for dem, og viktig å ha noe å ta tak i og vise at en betydde noe. På Bjør-

"Han var
født sjåfør".

ge fikk han tidlig ansvar av Magnar som var syk og trengte noe hjelp. Hesten ble han godvenn med og fikk tidlig lov å kjøre alene. Ja, kanskje sikkert tidlig nok, tenker han. "... jeg var så liten da vet du, at jeg måtte stå på ei kasse for å få på "selan" på hesten", forteller han. At noen trodde han greide noe, var viktig for selvtilliten. Å møte slike mennesker i oppveksten gir trygghet, og er viktig for oppgaver og vanskeligheter en møter senere. Det er en ballast og et trygt fundament å ha med seg. Morsslekt til Oddvar var fra Sverige, og morfaren hans kom til Krekke som hestehandler. Da traff han også det som skulle bli Oddvars mormor. Slik starta det.

Da alderen var der, ble han konfirmert i Fåvang kirke. Det var vel da som nå, en stor dag da konfirmanden fikk være i sentrum ei lita stund. En var liksom regna for å være voksen etter den dagen, minnes han. Han hadde vært med på mye arbeid gjennom oppveksten og fortsatte med arbeidsoppgaver, så den helt store forskjellen var det ikke, men han gikk inn i ungdomstida med det som den første med seg. Han husker en gang han hadde prøvd seg på å røke sigarett, rullet av tobakk han hadde tatt av bestefaren. Det gikk som det måtte gå, bestefar oppdaga det. Det var ikke det at han hadde begynt å røke, som var det verste for han som røkte selv, men at han hadde tatt tobakk fra noen, det var uakseptabelt! Stjeling skulle han ikke ha noe av.

Etter hvert kom Oddvar ut i "verden". Som 19-åring var han en periode bestyrer på en gard på Sunnmøre uten noen landbruksutdanning. Det var en gard med 15-16 melkekyr og noen sauer, og for

en 19-åring var det stort ansvar. Gardbrukeren hadde offentlige verv og var mye borte og trengte hjelp på garden. Senere ble det sjåførarbeid hos Ringebu Bilruter. Det var melkerute og buss. Da kom det til nytte at han hadde studert kjøring og giring fra han var en neve stor. Det var ikke bare ungefakter. Som yrkessjåfør måtte han stole på seg selv, erfarte han. Det ble mye lastebilkjøring og maskinkjøring, noe hos Selvaag Bygg i Oslo og noe hos Bergheim i Øyer. Han kjørte til og fra Oslo. Det var også grisekjøring hos Nordberg. "Jeg henta gris i Askim og kjørte til Moelv og til her og der, og den endte opp som Skjåkgris!" sier han og smiler. Sjåføryrket gjorde at han ble kjent mange steder. Det liker han. Knusing av grus og kjøring av stein og grus på Tannsmoen sammen med Ludvig Sparengen drev han med, og han har vært selvstendig næringsdrivende.

Etter hvert ble livssituasjonen endret. Kona Kari var mye syk, så på grunn av omsorgen for henne, kunne han ikke lenger være borte lang tid om gangen og måtte komme hjem til kvelds. Det er harde materialer han har jobbet med store deler av livet, - grus og stein og jord. Til tross for det, evnen til omsorg og tid for andre har han beholdt. Kari gikk bort for mange år siden. Klara er kommet til i heimen. Hun bekrefter at Oddvar er en veldig sosial person. Han ble møtt med omsorg og varme og greier å gi det samme til andre.

Han har endra bilfarge, men han har ikke sluttat å møte opp på Hansen tre dager i uka for å styrke banda til gode kompiser og glede seg over fleip og gode historier.

"Bestemor og bestefar ble viktige omsorgs-personer".

"Kontakt mellom venner holdes vedlike".

Min salme Fagert er landet (NoS. 759)

Tekst: Anders Hovden melodi: Melchior Vulpius

Fagert er landet du oss gav, Herrre vår Gud og vår Fader,
fagert det stig av blåe hav, soli ho sprett og ho glader.
Signar vårt land i nord og sud, såleis di åsyn lyser Gud,
over vårt Noreg i nåde.

Likjest vårt folk i mager jord skjelvande blomen på bøen,
står utan livd i vind frå nord tett innmed kanten av snøen.
Herre, du ser med miskunn ned, folket vårt gjev du livd og fred,
er oss så kjærleg ein Fader.

Her ned i grunnen sveitten rann trufast åt fedrane våre.
Her dei sin heim og hugnad fann, dogga med smil og med tåre.
Her hev det flødt ei såkornflod, varm av vårt beste hjartebloed,
her hev md grorbotn å veksa.

Tidi ho renn som elv mot os, fort skifter sumar med vetter,
Fader, ver alltid Noregs los radt til dei seinaste ætter!
Herre, vår Gud, vårt Noregs Gud, varda vårt land frå fjell til flud,
lær oss å gå dine vegar!

Signa då Gud, vårt folk og land, signa vårt strev og vår møde,
signa kvar ørleg arbeidshand, signa vår åker med grøde!
Gud, utan deg den vesle urt, veiknar og visnar, bleiknar bort,
ver du oss ljoset oglivet.

Konfirmasjon i eldre tider, konfirmasjon i 2017

Tekst:
Liv Jorunn Braastad

Sjølv ordet konfirmasjon kjem av det latinske ordet confirmare som tyder forsterke, bekrefte. Sidan 1981 har konfirmasjon i Den norske kyrkja vore ei handling med forbøn for kvar konfirmant, der kyrkja bekrefter lovnadane Gud gir i dåpen. Følgeleg må ein vere døypt før ein kan konfirmerast.

Dei aller fleste kulturar verda over har ritual for å markere overgangen frå barn til voksen. Konfirmasjonen vart symbolot på dette skillet i vårt land, men den forståelsen vaks fram over tid.

Konfirmasjon i Norge vart innført ved lov i 1736. Alle nordmenn skulle konfirmerast medan dei var ungdomar. Konfirmasjonen vart ein offentleg eksamen i kristen tru, med handspålegging og forbøn i kyrkja. Utan konfirmasjonsattest kunne ein ikkje bli teken ut til militærteneste, ein kunne ikkje gifte seg, kunne ikkje vere fadder ved dåp, eller vitne i retten.

Var ein ikkje konfirmert, kunne ein heller ikkje eige jord/fast eigedom, og det var ikkje lov å reise utanlands. Hadde ein ikkje møtt til konfirmasjon innan fylte 19 år, kunne ein straffast med tukthus eller gapestokk. Utruleg for folk i vår tid, men lov om konfirmasjon stod ved lag til 1912!

Det hende ofte at konfirmanten "strauk" under overhøyringa. Da vart han "attvist" og måtte prøve seg på nytt året etter. Mange sleit med å sleppe fram for presten, som var orda bygdefolk brukte om konfirmasjonen. Analfabetisme var vanleg, og Bibelen var det helst berre prestane som hadde. Folk flest følte at

konfirmasjonen stilte urimelege krav til dei. Da kom "Den kongelige forordning av 1739 om opprettelse av almueskoler på landet". I praksis vart dette første lova om skoleplikt for alle, og konfirmasjonskrava vart den direkte årsaka til skolevesenet i Norge! Målet med forordninga var at konfirmantane skulle lære seg å lese skriftene i Bibelen, men "lesekunsten" blant folk flest vart grunnlaget for all folkeopplysning i landet vårt.

Etter kvart vart kunnskaps-kravet til konfirmantane samla i biskop Erik Pontoppidans bok "Sandhed til Gudfrygtighed". Boka presenterte 759 forklaringar til bibelske tekstar. Under eksaminasjonen i kyrkja skulle konfirmanten gjengi forklaringane ordrett! Flinkaste konfirmanten skulle stå først på kyrkegolvet, og det var ærefult å vere jente eller gut nummer ein! Det er lett å forstå at presten vart sjølv bildet på samfunnsmakta, og ein myndig mann i mange bygder. Fleire norske forfattarar har skildra mektige prestar. Edvard Hoem fortel i si bok, "Slåttekar i himmelen" om konfirmanten Gjertine som set seg opp mot presten, og seier at han driv med vranglære. Dette får følgjer: Presten kjem på besøk i heimen til Gjertine. Han seier at ho er tiltenkt å stå som nr.1 på kyrkegolvet, og tek ho att orda sine, får ho den plassen. Konfirmanten står på sitt, og konfirmasjondagen ender ho opp som nr.9. Foreldra sa etterpå at Gjertine stod godt som nr.9! Verre er det med eldste son til slåttekaren. Han vart fødd før foreldra rakk å gifte seg, og stod oppført som "uægte" i kyrkjeboka. Dette gjorde at presten vart ekstra strenghet mot han, og sådde tvil om guten sine kunnskapar.

Sjølv konfirmasjondagane til desse ungdomane hører vi ingenting om. Forfattar Hans Aanrud (1863-1953) frå Gausdal, derimot, fortel om foreldrelause Sidsel Sidserk sin konfirmasjonsdag. Denne jenta fekk vekse opp hos Kjersti på garden Hoel. Sidsel fekk det godt her, og hadde sine arbeidsoppgåver frå ho kom til gards. På konfirmasjonsdagen fekk ho sin første kjole, og ho fekk fri frå arbeidet for å lese i Det nye Testamentet, måtte førebu seg til det som skulle skje i kyrkja.

Sidsel svara godt for seg der, og Kjersti Hoel var stolt av henne. Aanrud skriv ingenting om ekstra god mat denne dagen, men Sidsel fekk ein heil fridag, noe ho ikkje hadde hatt på fleire år. Om ettermiddagen fekk Sidsel spørsmål om ho ville ta arbeid som budeie på garden. Men no var Sidsel blitt voksen, og måtte sjølv bestemme over livet sitt! Sidsel takka ja. "Så fester jeg deg med en gang til budeie på Hoel", sa Kjersti.

Vi med foreldre fødde rundt 1900 har heller ikkje hørt mye om feiring på sjølv konfirmasjonsdagen, men historiane rundt det "å gå for presten", eller "å gå og lesa", er mange og fargerike. Der ungdom møtes,

"En Catechisation", litografisk reproduksjon av et maleri av Adolph Tidemand til Norske Folkelivsbilleder utgitt i 1854, viser overhøring av konfirmanter forut for konfirmasjonen i en norsk kirke tidlig på 1800-tallet. Den høye gutten forestiller en konfirmant som tidligere ikke har bestått katekismeprøvene og må testes på nyt.

Kilde: Nasjonalbiblioteket.

har det lett for å bli spillopper og moro, slik er det i dag, og slik var det før. Det var vanleg at konfirmandane møtte presten i kyrkje eller i "sognestue" ein dag for veka, sommaren etter at dei var ferdige med folkeskolen. Konfirmasjonen var om hausten. Dette kunne nok variere frå stad til stad. Sjølve "lesinga", eller "prestlekxa", var mest å pugge salmevers og bibel-ord. Kristendomskunnskapen var viktig. Det var også mye fokus på kleda til konfirmanter. Alt skulle vere nytt den dagen. Gutane fekk sin første dress, og jentene kjole eller bunad. Bunadstradisjonen har ikkje vore like vanleg over heile landet, men i Hardanger har jentene alltid brukt bunad på konfirmasjonsdagen. Dette stilte krav: Konfirmanter skulle sjølv sy perlebelte og bringeklut, helst også hardangersaum til forkle og skjorte. I dag er ikkje dette vanleg, men noen nevenytige jenter finst i vår tid og.

Nye sko måtte til. Ei av mine tanter fekk sko nr 39 til konfirmasjonen, og måtte putte saueull i tåa for å halde skorne på plass. Seinare i livet kjøpte ho aldri større sko enn nr. 37.

Mye har endra seg i landet vårt på hundre år, ikkje minst konfirmasjonen og førebuingane til den store dagen. Kleda er framleis viktige. Rundt 1950 begynte det å bli vanleg at konfirmanter hadde kvit kappe utanpå dress eller kjole/bunad. Dette blir framleis brukt mange stader i landet, men er ikkje blitt tradisjon i vår bygd.

Konfirmantar i 2017 har det enkelt med tanke på pugging av vers og tekstar, men har sine utfordringar: Vi har fått eit samfunn med innslag frå ulike nasjonar og kulturar, som igjen har gjort at i vår tid er det vanleg med konfirmasjon i ulike religiøse samfunn, også konfirmasjon utan religiøst innhald. Når ungdomen skal begynne i 9.klasse på ungdomsskolen, går familien ut frå at det blir konfirmasjon våren etter. Foreldre og besteforeldre seier gjerne i frå om kva for opplegg som bør veljast, og det er ikkje alltid at dette samsvarar med konfirmanter sin vilje.

Ulike religiøse samfunn presenterer sine "konfirmand-kurs" på nettet, og det gjer også Human-etisk forbund, som har arrangert konfirmasjon sidan 1951. Den består av eit kurs utan religiøst innhald som blir

avslutta med ein høgtideleg seremoni. Fram til 2005 heitte seremonien Borgerlig konfirmasjon, men heiter no Humanistisk konfirmasjon.

Den katolske kyrkja har også sitt opplegg for konfirmasjonstida. Her begynner førebuinga i 7-års alderen, med trusopplæring, katekese, før første kommununion. Kommunion er nattverd, og ein kan først ta del i nattverd etter å ha gjennomgått katekese. Den katolske kyrkja i Norge praktiserer berre første kommununion som grunnlag for konfirmasjon, med ein må ha teke del i denne for å bli konfirmert. Konfirmasjonen skal eigentleg vere i 10. klasse på ungdomsskolen, men blir no praktisert i 9. klasse for å tilpasse seg alderen til konfirmanter i Den norske kyrkja.

Dei fleste konfirmanter i bygda vår vel konfirmasjonsopplegget til Den norske kyrkja, som også presenterer seg på nettet: "Konfirmasjonstida i kyrkja er ikkje berre for deg som trur. Å vere konfirmand i kyrkja er like mye for deg som tviler, eller berre er nysgjerrig. Undervisninga kan variere frå stad til stad, men føregår til vanleg det året du går i 9.klasse og strekker seg over 8 månader. Jesus lærte oss mye om korleis vi menneske kan leve saman, og korleis vi kan ta vare på kvarandre og den verda vi lever i. Dette tek vi på alvor i konfirmanttida."

I fleire år har konfirmanter i Ringebu vore leirdeltakrar på Sørlandet og hygga seg stort der.

Prestane er også flinke til å aktivisere konfirmanterne med praktiske oppgåver under gudstenesta. Under overhøyringa 2016 i Fåvang Kirke var det til og med ein konfirmand som heldt preika, flott gjort!.

Familiefesten kjem etter ein høgtideleg start på dagen. Heime, eller "ute" blir det servert god mat og drikke, kaffe og kaker. Og konfirmanter får gåver. Noen påstår at dagens unge konfirmerer seg for å få rikeleg med penger. Eg er ikkje sikker på om det er heilt rett. På fleire takkekort frå tidlegare år kan eg lese "Tusen takk for gava! Jeg hadde en strålende dag sammen med familie og gode venner".

Vi har mange flotte ungdomar i Ringebu kommune, og redaksjonen for Menighetsbladet ønsker alle konfirmantar 2017 ein strålende dag saman med familie og gode vener.

(Opplysningar henta frå internett, Wikipedia, Media,Cappelens Leksikon)

Årets konfirmanter 2017:

Konfirmanter i Ringebu stavkirke, søndag 28. mai kl. 1000:

Jenter: Silje Dalen, Martine Gryttingslien, Laura Hansen, Ingrid Jøingsli, Kjersti Solbakken, Ada Granlien Ånsløkken.
Gutter: Lars Dale, Lasse Bakken Fjellstad, Leif Arve Flatmoen, Lars Hovden, Martin Sikle Mathiesen, Ola Steen, Robert Wangen, Johan Myhrhagen Åsly.

Konfirmanter i Ringebu stavkirke, søndag 28. mai kl. 1200:

Jenter: Mathilde Bjørge, Cecilie Fossmo, Maria Indiane Rønningen, Maren Dalbakk Ødegård, Kine Øverlie.
Gutter: Emil Næss Gryttingslien, Sølve Gunnarsson, Espen Hagen, Kjetil Melby, Magnus Morken Odollien, Knut Ennio Pelagalli, Oskar Sperstad, Sverre Storli-Bjørnland, Audun Randsted Aanstad.

Konfirmanter i Fåvang kirke, søndag 4. juni kl. 1100:

Jenter: Ida Berge.
Gutter: Kristoffer Kaurstad, Henrik Kroken, Ludvik Moen, Kjetil Skjellhaugen, Marius Bergmo Sveipe, Ole Johannes Sylte.

Konfirmanter i Venabygd kirke, søndag 11. juni kl. 1100:

Jenter: Stephanie Sundby Johansen
Gutter: Hans Kr. Kanestrøm, Erlend Rudland

VI STØTTER MENIGHETSBLADET

Har din bedrift lyst til å støtte Menighetsbladet og samtidig få profilering på denne siden, har vi fortsatt noe ledig annonseplass. Ta i så fall kontakt med redaksjonen på telefon: 61 28 43 50

<p>FOTOGRAF <i>Hilde Jordhaugen</i> Ring 41472500 www.liljen.net</p> 	 Gudbrandsdal Energi www.ge.no • Tlf. 61 29 46 00	 JONNHALT GJESTESETER www.jonnhalt.no • Tlf. 61 28 03 41
 Lauritz Dalbakk 2634 Fåvang Tlf. 61 28 24 10 / mob 976 82 410	 Ringeby Bilruter Etabl. 1918 Tlf. 488 66 066 - post@ringebybilruter.no	 jarle's blomster 6260 Ringebu • Tlf. 61 28 05 15 E-post: jarles.blomster@interflora.no
 RINGEBU FRISØRSALONG Dame - Herre CAMILLA & KARI Tlf. 61 28 01 27	 Vi vet ikke hva du drømmer om, men bli inspirert på www.blåne.no Blåne hytter post@blånehytter.no, tlf. 612 84 300	 Rob Optikk 2630 Ringebu, Tel: 61 28 08 70 e-post: postmaster@roboptikk.no
 TUNET KRO Tlf. 61 28 11 12 - www.tunekro.no	 Blikkenslager - Fåvang - 46 66 01 39	 SpareBank GUDBRANDSDAL Tlf. 61 21 80 00 www.gudbrandsdal.sparebank1.no
 Annis PØLSEMAKERI RINGEBU www.polsemakeri.no	 GIAX GUDBRANDSDAL INDUSTRIER AS www.giak.no • Tlf. 61 28 42 00	 AREAL+ Planleggere og rådgivende ingeniører 2634 Fåvang - Tlf. 61 24 57 70 www.arealpluss.no
Støtt Menighetsbladet!	 FÅVANG SAG 2634 Fåvang - Tlf. 61 28 44 00	 Ringeby;libris 2630 Ringebu Tlf. 61 28 01 99 - ringebu@libris.no www.libris.no/ringebu
 VIKEN GARTNERI 2634 Fåvang - tlf. 61 28 46 02 www.vikengartneri.com	 GEI GUDBRANDSDAL EL-INSTALLASJON AS VINSTRA 61 29 28 20 - RINGEBU 61 28 13 00 www.gei.no • www.elefag.no	 Fåvangkroa Spisested siden 1906 Catering - Selskapslokaler - Spiseri God mat for gode anledninger www.favangkroa.no
 Borgen Handwerk Øvre Borgen - 2634 Fåvang Tlf. 41 63 78 57 - E-post: rabor-h@online.no Husflidshåndverker www.husflid.no	 happy homes RINGEBU FARGEHANDEL Ole Steigs gate 9, 2630 Ringebu - Tlf : 40059626/48100066	Marits fotterapi 2630 Ringebu • Tlf. 480 02 652
		 HORTEN ELEKTRISKE AS Autorisert tele- og elektroentrepreneur www.hortenelektriske.no Gudbrandsdalsvegen 2090 2630 Ringebu - tlf. 61 28 16 40

**Her er det plass til profilering for ditt firma!
Vær med og støtt Menighetsbladet!**

DET SKJER

Fåvangfjellet Sportskapell – arrangementer sommeren 2017

Lørdag 27. mai:

Dugnad. Er det noen som har lyst til å hjelpe til?
Kontakt Anne Reidun Amrud, tlf. 97984249

Mandag 3. juli:

Kafeen åpner. Åpningstider er kl. 1200-1800,
lørdag og søndag åpent kl. 1200-1600.
Salg av rømmegrøt med spekemat, rømmevafler.
Ved bestilling, ring tlf. 97 98 42 49 eller 93 03 31 25.

Søndag 9. juli kl. 1800:

Gudstjeneste. Arrangeres av Fåvang menighetsråd
Kollekt til Fåvang menighetsråd, kirkekaffe.

Gullhaugfestivalen

Lørdag 15. juli:

Gullhaugløpet. Påmelding kl. 1030. Voksne kr. 100,- Barn kr. 50,-
Husk kontanter!
Start fra kl. 1200.
Salg av pølser, vafler, brus og kaffe.

Søndag 16. juli kl. 1700:

Gudstjeneste v/sokneprest Gunnar Johannesson.
Organist: Lena G. Løsnesløkken.
Kollekt til kapellet. Kaffe og smørbrød-/kakebord.

Gla`sang-festivalen

Fredag 4. august:

Kveldssamling kl. 2000

Lørdag 5. august:

Åpning på Gullhaugkampen kl. 1130
Konsert på utescenen fra kl. 1300
Salg av grillmat, kaffe, brus, vafler og kaker.

Søndag 6. august:

Gudstjeneste kl. 1100
Avslutningskonsert kl. 1300
Festivalen arrangeres sammen med Blå Kors.
Se www.glasangfestivalen.no for mer info.

Søndag 17. september:

Jaktgudstjeneste kl. 1800. Arrangeres av Fåvang menighetsråd
Kollekt til kapellet, kirkekaffe.

Plantedager:

Ringebo: Mandag 12. juni kl. 1700 Ringebo musikkforening spiller. Kaffeservering
 Fåvang: Mandag 29. mai kl. 1800 Fåvang musikkforening spiller. Kaffeservering
 Venabygd: Torsdag 8. juni kl. 1700 Kaffeservering

HEIM OG KYRKJE

DØPTE

Ringebo:
 02.04.17 Brage Bakken Smestad
 07.05.17 Alina Bjørkheim Steine
 07.05.17 Kasper Knuts-Andersen

GRAVFERDER

Ringebo:	11.04.17 Gutterm Ålokken
	26.04.17 Ingar Guttuhaugen

	f. 1930
	f. 1955

Fåvang:	28.04.17 Anette Mortensen
	11.05.17 Inger Jakobsen

	f. 1965
	f. 1927

Venabygd:	03.05.17 Arnt Linækkeren
------------------	--------------------------

	f. 1959
--	---------

Prestegarden nok en gang

Først sier vi så mange takk for at noen har gitt en skjering og ei gryte til det gamle kjøkkenet i prestegarden i forbindelse med oppgradering av utstillinga der. Grytestett har vi ikke fått enda, men kanskje den kommer, ellers ser det ut til at vi kan få laget en. Gardiner til kjøkkenglassen er kanskje på plass.

Foran kjøkkenglassen hadde det vært fint med et gammelt bord, gjerne rektangelforma, men ikke noe krav. Det må ikke være for bredt, for da tar det stor plass. Så kunne det vært fint med ei smal pyntehåndklehylle, ikke breiere enn et bostkast. Har du noe å avse til utstillinga i prestegarden, så ta kontakt med Halldis Myhre Tvete på tlf. 915 11 694 eller e-post halldis@venabu.no

Tilsyn med gravminner

Hver vår opplever vi at telen gjør at mange gravminner blir skjeve og i noen tilfeller velter.

Vi vil derfor igjen minne om at et gravminne er en privat eiendel, og tilhører vanligvis vedkommende som står som fester av det aktuelle gravstedet. Det er derfor også vedkommende som er ansvarlig for vedlikehold av gravminnet, og at dette ikke er til sjenanse eller fare for de som ferdes på kirkegården.

Vi vil derfor oppfordre alle som har ansvar for gravminner på kirkegårdene, så snart som mulig å kontrollere at gravminnene står loddrett og stødig.

Sommervikar til kirkegårdene

Vi har ledig sommerjobb for en positiv og arbeidsvillig person, gjerne ungdom over 16 år, for en periode sommeren 2017. Arbeidet vil i hovedsak bestå av gressklipping og annet vedlikeholdsarbeid på kirkegårdene. Hovedarbeidssted vil være Ringebo kirkegård, men arbeid på de andre kirkegårdene må også påregnes. Det vil derfor være en fordel om den som ansettes disponerer eget transportmiddel.

Lønn etter tariff. Nærmore opplysninger om stillingen får du ved å ringe kirkekontoret, tlf. 612 84 350 eller 907 38 508. Kortfattet søknad sendes snarest til Ringebo kirkelige fellesråd, pb. 150, 2631 Ringebo, eller som e-post til: post@stavechurch.no

Klokken kaller til messe

MAI

17.05 17. mai
1200 Venabygd kirke

21.05 5. søndag etter påske
1100 Venabygd kirke

25.05 Kristi Himmelfartsdag
1900 Fåvang kirke

28.06 6. søndag etter påske
1000 Ringebu stavkirke, konfirmasjon
1200 Ringebu stavkirke, konfirmasjon

JUNI

04.06 1. pinsedag
1100 Fåvang kirke, konfirmasjon

05.06 2. pinsedag
1100 Ringebu stavkirke

11.06 1. søndag etter pinse
1100 Venabygd kirke, konfirmasjon

18.06 2. søndag etter pinse
1100 Ringebu stavkirke

25.06 3. søndag etter pinse
1100 Fåvang kirke

JULI

02.07 4. søndag etter pinse
1100 Venabygd kirke

09.07 5. søndag etter pinse
1100 Ringebu stavkirke
1800 Fåvangfjellet Sportskapell

16.07 6. søndag etter pinse
1100 Fåvang kirke

Med forbehold om feil og endringer. Se annonsering i GD.

Livets underligste tid

Det starter å livne til der ute nå.

Å mye å glo på natur og damer. Å dyremora passa sine.

Det var lyng, trær og litt blomster der jeg gikk.

Jeg kjente vårskogduften å jeg supte inn fjellutsikten.

Må være optimist hver dag. Men det blir fult,
rart lysskinn når vi treffes. Da skal det leves.

Jeg var helt frelst i naturen der det nesten støtt var fest.

For så mange gode somrer fikk vi. Det er liksom
noe mer når du de så fargerike blomsterinnsekter ser.

Ellers var det tylegt å sjå opp i butaket kanskje,
tordenværet brakte. Å vi preka mye i sola som steka.

Å vatnet sildrer fint på fjellet. En sanker lys og glede
da hjertet så glad banker. Å de synger de som har vinger nå.

Det ga enormt nå i deilig, varm vind.
Å gråten fra ungen låt som englesang..!

Å i sommernattens forunderlige liv var det sterkt og se livet.
Å Gud var sommerens grønne brud, i skjønne kvelden mot fjellene, for
alle sjelene i magisk ro..!

Egil Mjøgdaen

Neste nummer av Menighetsbladet kommer ut i september.

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker.

Frist for innlevering er 1. september

DEN NORSKE KIRKE Ringebu prestegjeld

Gateadresse

Ringebu ungdomssenter

Postadresse

Postboks 150, 2631 Ringebu

E-post

postmaster@stavechurch.no

Internett

www.stavechurch.no

Kirkekontoret

Mandag – fredag kl. 9 – 12	61 28 43 50
Kirkeverge Lars Smestadmoen	61 28 43 50
E-post: kirkeverge@stavechurch.no	907 38 508
Kontorsekretær Unni L. Tagestad	61 28 43 50
E-post: sekreter@stavechurch.no	

Prestene

Sokneprest: Gunnar Johannesson	61 28 43 58
E-post: sokneprest.ringebu@stavechurch.no	

Privattelefoner

Sokneprest Gunnar Johannesson	911 13 438
Kirkeverge Lars Smestadmoen	907 38 508
Organist Lena Gallatin Lønnesløkken	902 30 755
Men.ped. Ann-Kristin Fauske Mathisen	941 96 018

Kirkene – kirketjenere

Ringebu stavkirke	
Jan Helge Jonhaugen	902 50 496
Fåvang kirke	
Nils Magne Mathisen	902 89 136
Venabygd kirke	
Odd Arne Furusæter	975 07 976

Fellesrådet

Bjørg D. Karlstad, leder	995 15 015
--------------------------	------------

Soknerådene

Ringebu: Øyvind Myhrsveen, leder	415 10 320
Fåvang: Stein Arve Solås, leder	911 82 460
Venabygd: Anne M. Jordbru, leder	906 31 091

Redaksjonen for Menighetsbladet

Anne Jordbru, Venabygd	906 31 091
annejord@hotmail.com	
Olaug Widme, olaugwidme@gmail.com	480 68 441
Liv Jorunn Braastad, lorbraa@online.no	950 93 733
Postadresse: Postboks 150, 2631 Ringebu	
Bankkonto for bladpenger: 2095 19 54471	

Grafisk produksjon:

Dale-Gudbrands Trykkeri a.s., 2635 Tretten
Tlf. 61 27 73 50 - www.dg-trykk.no

Takk for pengegaver til Menighetsbladet!

Redaksjonen for Menighetsbladet vil få takke for kontingen- og gaveinnbetalingene som har kommet inn fra privatpersoner den siste tiden.

Stor takk også til Midt-Strand Sanitetsforening for gave på kr. 1.000,-